

פרק העבירות	הנחיות התביעה
עדכון אחרון: ינואר 2017	הצבאית הראשית

הנחיה מס' 2.09

הוצאת רכוש

כללי

1. נטילת רכוש צבאי מרשות הצבא על ידי חיילי צה"ל פוגעת בתפקודה התקיין של היחידה ממנה הוצא הרכוש, וגורעת מהמשאבים שהוקצו לה (ראו למשל: ע/92/13 התצ"ר נ' רס"ל ממון).
2. זאת ועוד, עבירה זו מהווה פגיעה באמון אותו נותנת המערכת הצבאית בחייליה, בפרט משום שהעבירה היא קלה לביצוע מפאת נגישותם הרבה של החיילים לרכוש הצבאי הרב המצוי ביחידה; וכמאמר בית הדין הצבאי לערעורים – "נפגע כאן ערך חברתי חשוב – האפשרות לתת אמון מלא בחיילי צה"ל, בפרט כאלו בעלי דרגה, לבל ישלחו ידם ברכוש הצבא, שהוא רכוש הציבור" (ע/35,44/12 סמ"ר טל נ' התצ"ר וערעור שכנגד).
3. לאור האמור לעיל, יש לשקול הגשת כתבי אישום נגד החשודים בעבירה זו לפי סעיף 77 לחש"פ.

מדיניות העמדה לדין

4. בהפעילו את שיקול דעתו בשאלה, אם להגיש כתב אישום או להעמיד חייל לדין משמעתי בעבירה זו, ישקול הפרקליט את מכלול נסיבות העבירה, ובמיוחד את הנסיבות המחמירות המפורטות להלן:
 - א. העבירה בוצעה ע"י בעל תפקיד תוך מעילה באמון;
 - ב. העבירה בוצעה תוך הסתייעות בפקודים או הסתייעות בחייל אחר או בצוותא חדא;
 - ג. כמות הציוד וערכו (הוצאת רכוש שערכו עולה על "הסכום הקבוע" לפי סעיף 77(א)(2) לחש"פ מחייבת הגשת כתב אישום);
 - ד. הוצאה שיטתית ולאורך זמן של רכוש צבאי;
 - ה. הוצאת הרכוש בוצעה לצורך הפקת טובת הנאה אישית;
 - ו. מהות הציוד, כגון כשהאמור בציוד רגיש או יקר מצוא, ציוד שנועד לשעת לחימה וכו';
 - ז. התכנון והתחכום שבהוצאת הציוד;
 - ח. האם הוחזר לצבא על ידי גורמי החקירה או על ידי החשוד, האם הציוד תקין בעת החזרתו וכו'.
3. יש להדגיש, כי בעבירה זו, להבדיל מעבירת הגניבה לפי חוק העונשין, אין צורך בהוכחת "הכוונה לשלול הרכוש לצמיתות".
4. עוד יודגש, כי המונח "רכוש צבאי", על פי סעיף 1 לחש"פ, מוגדר כ"לרבות רכוש הנמצא בשימוש או בהחזקתו של הצבא".
5. המונח "רשות הצבא" זכה לפירוש מרחיב בפסיקה הצבאית – דהיינו, המקום בו שמור רכוש לפי סדרי הצבא ונמצא בשליטת הצבא. הוצאת רכוש מהמקום שנקבע ע"י סדרי הצבא למשמרתו, החזקתו, והעברתו לרשות זרה, אפילו היא בתוך גבולות המחנה הצבאי, כמוה כהוצאת רכוש מרשות הצבא (ראו ע/38/58, ע/4/82). מכאן, שאף העברת רכוש צבאי מיחידה ליחידה, תוך הפרת הנהלים, הינה בבחינת מעשה עבירה של הוצאת רכוש מרשות הצבא (ע/223/87).
6. במקרים חריגים יכול פרקליט לשקול הגשת כתב אישום, בגין העבירה הקלה יותר של נטילת ציוד ואספקה או עיכוב שלא כדיון, לפי סעיף 82 לחש"פ. שיקול כזה הוא ראוי, גם אם תוך כדי המשפט או

פרק העבירות	הנחיות התביעה
עדכון אחרון: ינואר 2017	הצבאית הראשית

במהלך מו"מ להסדר טיעון, התבררו נסיבות רלבנטיות לקולא המצדיקות המרת האישום לסעיף 82 (ראו, למשל, ע/107/04).

7. יובהר, כי סעיף 82 לחש"ץ דן במצב דברים, בו הנאשם העביר את הציוד מיחידה אחת לאחרת או עיכב את הגעתו ליעדו. להבדיל מהוצאת רכוש, אין הכוונה לשלילת הרכוש כך שהוא אינו עומד עוד לרשות הצבא; עיכוב הציוד, משמעו הותרת הציוד בשליטת הצבא אך מניעת הגעתו אל יעדו. המרה לסעיף זה, כאמור, תיעשה במקרים בעלי נסיבות לקולא ותוך התחשבות בטיב הציוד, כמותו, מספר האירועים שבהם הוצא הרכוש, הנזק שנגרם מעיכובו, תפקידו של הנאשם וכן נסיבות שירותו ועברו.
8. בהתאם להנחיה 3.07 "הסדרים מותנים", יוצע לחשוד /או לבא-כוחו לערוך הסדר מותנה, בהתאם להוראות ההנחיה ובלבד שהתקיימו כלל התנאים הקבועים בה.

מדיניות מעצר עד תום ההליכים

9. ככלל, לא תעתור התביעה הצבאית למעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים של נאשמים בעבירת הוצאת רכוש.
10. לכלל האמור ייתכנו חריגים, כדלקמן:
- א. בחומר החקירה קיימות ראיות לכאורה, כי הנאשם הוציא כמות רבה של רכוש צבאי מרשות הצבא, או עשה זאת לאורך תקופה ממושכת או שהאמור ברכוש שערכו רב (ראו ע"מ/26/07); או כאשר מדובר בתחכום רב בנטילה; כמו כן, אופיו של הציוד יוכל להביא למעצר עד תום ההליכים (למשל, נטילת רכב כוננות, נטילת אמר"ל דור ג', נטילת מחשב נישא של קצין בכיר). דברים אמורים ביתר שאת מקום שהנאשם הינו בעל תפקיד צבאי, אשר מעל בתפקידו, והוציא רכוש רב, עליו היה מופקד או אחראי;
- ב. מטרת הוצאת הרכוש הצבאי הינה העברתו לגורמים עבריינים או עוינים או סחר ברכוש הנ"ל (ראו ע"מ/1/05).
- ג. קיום עבר – משמעתי משמעותי או פלילי – קודם, המלמד על דפוס התנהגות.

טיעון לעונש

11. ככלל, תעתור התביעה לעונשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פגיעה ממשית בדרגה ופיצויים במגבלות החוק (ראו: ע/115/06, ע/101/05, ע/89/10, ע/27/11).
12. הנסיבות, אשר תשפענה לחומרה על הטיעון לעונש מטעם התביעה בגין עבירות של הוצאת רכוש, הינן הנסיבות המצוינות בסעיפים א2 ו א4-ג לעיל (ראו: ע/110/09).
13. בשלב הטיעונים לעונש על התובע הצבאי לעתור, כי בית הדין יורה על החזרת הרכוש הצבאי שהוצא ע"י הנאשם לידי צה"ל (ראו סעיף 524 לחש"ץ).